

БЪЛГАРО-ШВЕЙЦАРСКО
ДРУЖЕСТВО
"ЛУИ АЙЕР"

7000 Русе п/к 266,
GSM 0887189656,
E-mail: bgs_w_lui_aier@yahoo.com
eurodanube_bg@abv.bg;
www.eurodanube.com

ПРЕДЛОЖЕНИЕ
ЗА НАГРАЖДАВАНЕ НА
Луи – Емил АЙЕР

*Гражданин и син на Швейцария.
Отдал живота си на България, като неин верен
син защитавайки правата и!*

*Съосновател на спортните дружества,
съдейства активно за създаване основите на
физкултурното образование в нашите училища*

1865 – 1916

ПОСМЪРТНО С ДЪРЖАВНО ОТЛИЧИЕ

ЛУИ АЙЕР
1865 - 1916

**БЪЛГАРО-ШВЕЙЦАРСКО
ДРУЖЕСТВО
"ЛУИ АЙЕР"**

7000 Русе п/к 266,
GSM 0887189656,
E-mail: bgs_w_lui_aier@yahoo.com
eurodanube_bg@abv.bg;
www.eurodanube.com

(ПРОЕКТ – РАБОТЕН ВАРИАНТ)

ДО
Г-н ГЕОРГИ ПЪРВАНОВ
ПРЕЗИДЕНТ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
СОФИЯ

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

ЗА НАГРАЖДАВАНЕ НА

Луи – Емил АЙЕР
1865 - 1916

посмъртно с държавно отличие

Уважаеми господин президент,

Българо- швейцарското дружество "Луи Айер" 1991 Русе с подкрепата на Държавен архив Русе, Държавен архив Силистра и ..... с личната подкрепа на граждани от Лом, Силистра, Русе и София и други градове от страната, предлага, по случай 90 г. от смъртта му, Луи Айер да бъде удостоен с държавна награда на Република България.

***"Народ, който за 30 години може да възроди и направи цветуща своята родина- такъв народ не се оставя да бъде повален. Той вече се завърна към един възродителен труд със задача да превърже раните си и да възстанови силите си. Героизмът на неговите добродетели и величието на неговото минало отговарят на неговото бъдеще, както войничката вдовица му припомня в краткия некролог библийските думи "Господ е приятел на праведниците",
Pgo Vulgare , Айер, Л. - Вевеу 1913г.***

"Всеки ден българският триколюр се вдига над един дом в швейцарския град Веве, където се пази шепя българска пръст...". П. Бояджиев, Живот и смърт за България", Силистра, 2003 г.

В новата история на България няма друг чужденец толкова възторжен и всеотдаен защитник на народа и родината ни.

Роден на 28 окт. 1865 г. в гр. Хомбирг, кантон Берн, Швейцария, още от малък Л. Айер се увлича от гимнастика, бокс, вдигане на тежести, борба, усвоява много спортни дисциплини и уреди. Учи в Лозана, Женева, Тюшател. Преподава във Веве. Изявява се като изключителен спортен педагог и организатор. Под негово ръководство училището във Веве е носител на националния лавров венец.

През 1894 г., по искане на тогавашния министър на просвещението Г. Живков, Л. Айер, заедно с още 9 швейцарски педагози пристига в България. Те полагат основите на физическата култура в българските училища, а Л. Айер се утвърждава като най-активен организатор и пропагандатор на спорта у нас.

Работи като преподавател в Лом, Силистра и Русе. Почти през целия период до доброволното му участие във войните 1912- 1913, 1915- 1916 г. е несменяем главен треньор и организатор на Юнашките дружества в България и техните вътрешни и международни прояви. Едновременно с това хората го познават като добродушен, общителен и добронамерен човек с изявени обществени качества, но и готов да помогне на ломските домакини по готварство и хигиена на домовете.

В Силистра Айер е приятел с всички, от обикновените хора до интелигенцията и офицерството. Участва в спортни прояви, стрелби, основател е на Колоездачното дружество "Стрела", във вечеринки, в подготовка и представяне на театрални представления (в една от постановките участва и дъщеря му Луиза).

През 23-те години (1894- 1916 г.) на пребиваване в България Л. Айер си създава здрави приятелства, опознава и се сближава с народа ни, обиква го.

"...нищо от това, което се отнася до нравите, обичаите и стремежа на тази страна, не ми е чуждо".

България и в сърцето му е вече неговата втора Родина.

Затова чуждият поданик смята за свой дълг да участва в ***"освободителната, справедлива"*** Балканска война. Начело е на отряд- доброволци 1-ва рота към XII-та Лозенградска дружина на Македоно-одринското опълчение в състава на армията на генерал Ганев. Със своите юнаци Айер взема участие във всички походи и сражения в Тракия и Мраморно море. За смелостта и всеотдайността си е произведен в български офицерски чин подпоручик и на два пъти е награждаван с кръст за храброст.

Покрусен от погрома на България и възмутен от противобългарската кампания, поддържана от бившите съюзници в западния печат и дипломация Луи Айер взема перото вместо оръжие, за да защити българите. По-достойна защита България не познава в новата си история. През 1913 г. излиза на френски език "Рго Vilgare"- книга-послание, книга-вик, изповед и болка, книга писана преди анкетата Карнеги

"... да възстанови ... истинския характер на фактите и да допринесе с това за едно справедливо и право дело." "От тази последна и отчаяна борба България излиза морално израстнала. Тя позволи да се провери и да се покаже необикновената жизненост на тази нация".

Верен на себе си Айер е отново доброволец през I-та световна война. Сражава се край Дойранското езеро в състава на 7-ма рота от 38-ми пехотен полк. Отново е сред най-храбрите офицери. На 2 септ. 1916 г. умира на фронта.

Погребан е до с. Чаушли, Дойранско. Освен него, като доброволка във войната участва и дъщеря му Луиза. Тя също умира в България.

В името на съпруга Луи Айер и дъщеря си, в името на България, съпругата на Луи Айер и синът Марсел, вземат шепа българска пръст при завръщането си в Швейцария полагайки я във Веве и развяват българския трибагреник над фамилната къща и до днес .

В знак на признателност и преклонение пред делото му в София , Русе и Лом кръщават улици. Силистренци кръщават през 1992 г. градския стадион на името на Л. Айер.

По идея на Тодор и Архангел Митеви, Николай Кафтанджиев изследовател на Българо Швейцарските взаимоотношения и сценарист на филма за Луи Айер “Живот дарен на България” оператор Иван Ботушаров и с подкрепата на възстановеното дружество за приятелство с Швейцария (1991г.) председател Лада Брашованова музиковед и професор Милен Семков – историк през 1991-1992 г., В градовете където е работил Луи Айер се създадоха дружества носещи неговото име

(Уникалната полемично- публицистична книга "Pго Vilgare" не е преведена на български език.)

През 2006 година се навършват 90 години от смъртта на Л. Айер, живял и дал живота си за България, учил българите на спорт, на хармонични семейни отношения, уважение към жената, на лична и обществена хигиена, култура, патриотизъм и обич към Отечеството, доброта, морал, гражданска позиция, милосърдие, човеколюбие и стремеж към изравняване с европейските ценности.

Уважаеми господин президент,

Луи Айер, не бе само приятел на България, а доброволен самоотвержен син на Майка България защитавайки я! Нямаме право да го оставим в забвение. България му дължи преклонение и уважение- толкова по-голямо, колкото се отдалечава в историята ни.

**Сдружение - Българо - швейцарско дружество
"Л. Айер" 1991 Русе
Тодор Митев Председател**

Държавен архив Силистра,
Държавен архив Русе

**БЪЛГАРО-ШВЕЙЦАРСКО
ДРУЖЕСТВО
"ЛУИ АЙЕР"**

7000 Русе п/к 266,
GSM 0887189656,
E-mail: bgs_sw_lui_aier@yahoo.com
eurodanube_bg@abv.bg;
www.eurodanube.com

**Протокол № _____ за награждаване на Луи Айер)
(име на сдружение, фирма, институция, гражданска подписка, други)**

№	име	фамилия	презиме	№ л/к	печат/ подпис
---	-----	---------	---------	-------	---------------

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Моля изпратете Вашата подкрепа на адрес; 7000 Русе п/к 266
e-mail;bgs_sw_lui_aier@yahoo.com,eurodanube-bg@abv.bg

Вярно: (Подпис/печат)